

Beste leden en relaties,

Deze nieuwsbrief bevat weer de nodige nieuwtjes, feiten en wetenswaardigheden. Zowel over onze eigen vereniging als over "belendende percelen". Veel informatief leesplezier.

Bestuur en Werkgroep Communicatie.

HWR oprichter Wim van Gompel benoemd tot erelid

Vijftig jaar geleden - op 16 maart 1971 - werd de Heemkunde Werkgroep Reusel (HWR) opgericht door drie Reuselnaren, te weten: Hein Horsting, Graard Jansen en Wim van Gompel. Deze laatste is de enige nog in leven zijnde oprichter. Tijdens onze jaarvergadering op dinsdag 28 september werd Wim uiteraard in het zonnetje gezet. Hij werd met instemming van de vergadering benoemd tot erelid en kreeg uit handen van de vicevoorzitter van de HWR Gerrit van de Wouw een passend geschenk overhandigd: De Schééper. Dit houtsnijwerk werd vervaardigd door mede-HWR-lid Jan Kokken.

Samen met zijn echtgenote werd hij vervolgens in de bloemetjes gezet als waardering voor zijn inzet voor Heemkunde Werkgroep Reusel.

"Brabbelepoesie"

is een bundel verhalen die de Reuselse taalminnaar Jan Lavrijsen heeft geschreven met een heel eigen stem over belevenissen van gewone mensen.

Het boek voor volwassenen met een grappige titel en een serieuze inhoud biedt twee verhalen en een novelle: een jeugdig avontuur, een satire en een vrolijk én aangrijpende geschiedenis.

Om een indruk te krijgen volgt hier een recensie van een "bekende" Brabander:

"Wat kunnen kleine mensen groot zijn!.... een diepe buiging voor deze literaire prestatie. Het boek van Jan is een boek om gelezen, maar zeker om weer en weer gelezen te worden. Tussen het meesterlijk taalgebruik staat nog zoveel om eens rustig over na te denken" - *Johan Biemans, schrijver (Bergeijk).*

Omdat door de coronapandemie alle activiteiten binnen HWR tot een nulpunt gedaald waren, waardoor ook ons 50-jarig jubileum enorm in het gedrang kwam, was het een geweldig idee om dit Reusels boekwerkje aan te bieden aan onze leden en de abonnees van ons periodiek De Schééper. Op deze wijze willen we onze waardering uitspreken voor hun jarenlange steun aan onze heemkunde werkgroep.

Op 20 augustus j.l. werd het eerste exemplaar van het boek door de auteur aangeboden aan onze waarnemend voorzitter Gerrit van de Wouw; abonnees en leden hebben hun presentje inmiddels in hun bezit.

Brabelepoepsie is te koop bij alle boekhandels en ook online, zoals bij bol.com.

Reusels Heemspel

Door de onverwachte komst van Miss Corona in 2020, waardoor onze activiteiten zo goed als stil kwamen te liggen, heeft onze HWR een coronaproof alternatief bedacht. Van april t/m september hebben wij maandelijks het Heemspel onder de aandacht van onze inwoners gebracht dat zich in een grote belangstelling heeft mogen verheugen.

Tal van gezinnen, van jong tot oud, hebben de moeite genomen hun woonplaatskennis door heden en verleden te toetsen en in te sturen. Als extra bezigheid werd de wandel-speurtocht door de gemeente, die individueel of in groepsverband gewandeld kon worden en rolstoelvriendelijk was, door de deelnemers zeer op prijs gesteld.

Voor ons initiatief hebben wij veel complimenten ontvangen en begrepen dat er binnen de gemeente op grote schaal over het spel werd gesproken. Wellicht een aanleiding voor alle thuisblijvers om aan een volgende activiteit spontaan deel te nemen.

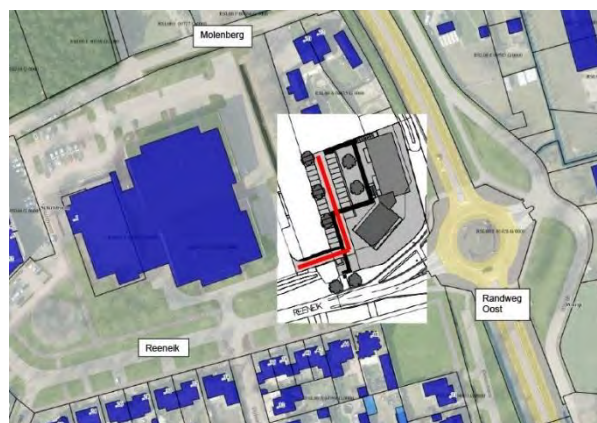
Inmiddels zijn alle oplossingen bekeken en de spanning stijgt langzaam tot grote hoogte; omstreeks eind oktober zal bekend gemaakt worden wie zich "Eén der slimste Reuselnaren" mag noemen.

Alle deelnemers hartelijk dank voor hun deelname aan het spel en hun inzending, ook wij hebben ervan genoten en vergeet niet:

Wel of geen pandemie: Zonder Heem Kunde Nie

Straatnaamgeving

Al decennia lang adviseert de Heemkunde Werkgroep Reusel bij de straatnaamgeving in Reusel. Enige tijd geleden werd een naam gevraagd voor een nieuw doodlopend straatje tussen de Reeneik en de Molenberg. We adviseerden en gaven een argumentatie voor de naam "**Windvang**". Onze advies is ook deze keer gehonoreerd en bekrachtigd door het college van B&W. Hieronder onze argumentatie voor de gekozen straatnaam.

Het nieuwbouwproject is gesitueerd aan het einde van de vroegere Denestraat die daar overliep in een pad dat een paar honderd meter verderop eindigde bij de voormalige Reuselse windmolen. Die molen heeft daar eeuwenlang gestaan en is pas in de tweede helft van de 19de eeuw afgebroken.

Bij een molen hoorde eeuwenlang het “Recht op windvang”. Dat is een recht om de wind te mogen gebruiken voor het laten draaien van de wieken. Dat windvangrecht werd door de grondheren verleend aan een molenaar, die daar voor moest betalen. Vanaf de 12de eeuw was het recht op windvang in handen van de Norbertijnen van de Abdij van Postel. Na de Vrede van Münster in 1648 ging dat recht over naar de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden en later naar de Nederlandse Staat. Voor de Reuselse boeren gold eeuwenlang dat ze hun graan moesten laten malen bij de Reuselse molen waaraan het recht op windvang was verleend.

Het te bouwen appartementencomplex vangt straks wind in de omgeving waar eens de Reuselse molen stond. Echter voor die wind hoeft niet meer betaald te worden. Met de naam “Windvang” wordt een belangrijk cultuurhistorisch recht bewaard in deze straatnaam.

Verenigingen in de regio

Onlangs hadden regionale verenigingen de mogelijkheid om zichzelf in het regionale weekblad PC55 te presenteren aan de buitenwacht.

Onze vereniging heeft dat ook gedaan onder de titel: “De Heemkunde Werkgroep Reusel, 50 jaar jong en springlevend”.

De Heemkunde Werkgroep Reusel 50 jaar jong en springlevend

De HWR is een actieve werkgroep voor jong en oud, met als doel het bewonderen en in stand houden van de kennis van de eigen omgeving in het algemeen en van Reusel in het bijzonder.

Voor dit doel houden wij ons onder andere bezig met:

- * Genealogie: het verzamelen van de stambouwwerelden van de Reuselse bevolking. De meeste inwoners die in Reusel zijn geboren, getrouwd of overleden, zijn in uitgebreide bestanden opgenomen.
- * Materieel Volkskonde: het verzamelen van voorwerpen uit de inwoners Reuselse samenleving. Zoals agrarische werktuigen en gereedschappen. Specifieke ambachtelijke gereedschappen en volkszang voorwerpen.
- * Toponymie (of plaatsnaamkunde): het beschrijven van de herkomst en verloop van veld- en/of plaatsnamen.
- * Archeologie: het bestuderen van overblijfselen in en rondom Reusel om het verleden te reconstrueren en te begrijpen.
- * De Schééper: het schrijven, maken en uitgeven van ons driemaandelijkse tijdschrift.

Materieel Volkskonde: het verzamelen van voorwerpen uit de inwoners Reuselse samenleving. Zoals agrarische werktuigen en gereedschappen. Specifieke ambachtelijke gereedschappen en volkszang voorwerpen.

Toponymie (of plaatsnaamkunde): het beschrijven van de herkomst en verloop van veld- en/of plaatsnamen.

De HWR wordt door de onze gemeente bezocht en is nuwast Reuselse stadsbestuur en omgeving van cultuurhistorische elementen.

Publicaties: het schrijven en uitgeven van boeken over onderwerpen van belang voor de Reuselse gemeenschap.

Voe je iets voor deze leuke vrijetijdsbesteding? Spreekba kennis is geen noodzaak, het spelletje maatschappelijk doet start voorop.

Denk je dat de HWR ook iets voor je is? Neem dan contact met ons op: Secretaris Heemkunde Werkgroep Reusel: secretaris@heemkundereusel.nl

Begrotingsjaar: Kiekbep 3, Reusel. Hulpverlenend arbeidsinstellingen 10-12 uur. Of neem eens een kijkje op onze website: www.heemkundereusel.nl. want daar vind je nog veel meer onderwerpen waarmee wij bezig zijn.

In een kort overzicht hebben wij onze activiteiten beschreven en tevens melding gemaakt van ons periodiek “De Schééper” waarvoor aanmelding mogelijk is.

Met respect voor (en een knipoog naar) het verleden van Reusel, staat de Heemkunde Werkgroep Reusel (HWR) in het heden en werkt ideeën uit voor de toekomst.

Ledenbijeenkomst / Thema-avond

Zoals wij nu kunnen beoordelen en indien corona “geen roet in het eten gooit” kunnen wij onze leden weer ontvangen op een Ledenbijeenkomst / Thema-avond “nieuwe stijl”.

Welkom bij de Heemkunde Werkgroep Reusel

HOME	HWR BLOG	OVER ONS	WERKGEBIEDEN	DE SCHÉÉPER
ACTIVITEITEN	PLATFORM VOOR HWR-LEDEN	FOTOALBUMS	ANDERE WEBSITES	CONTACT

hwr

Zonder Heem Kunde Nie

hwr

NIEUWS agenda

Jaarprogramma HWR 2021 is voor leden te bekijken op het Ledenplatform

informatie/ mededelingen bestuur
Wim van Gompel bevoegd tot ereld. Lees verder...

Nieuwsgierig naar de nieuws De Schééper? Lees verder...

Op dinsdagavond 2 november, aanvang 19.30 zijn onze leden welkom in onze Heemkamer voor de

eerste themabijeenkomst. Hans Loonen zal ons dan wegwijs maken op onze eigen website, hoe daarmee om te gaan en wat er allemaal te vinden is. Tevens zal hij de nodige informatie geven over Memorix Maior en Brabant Cloud, waar, in de toekomst, onze gehele collectie gedigitaliseerd zal worden opgeslagen.

Wegwijs in de erfgoedsector

Erfgoed Brabant lanceerde onlangs op hun vrijwilligersplatform de nieuwe kennispagina "Wegwijs".

ERFgoed VRIJwilliger

Deze kennispagina bevat alle informatie om wegwijs te raken in vrijwilligerswerk in de erfgoedsector. Informatie die niet alleen voor toekomstige vrijwilligers, maar zeker ook voor bestaande vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties in de erfgoedsector erg interessant is.

Voor allen die (nog) op de drempel staan om een besluit te nemen, kijk eens voor alle informatie op www.erfgoedvrijwilliger.nl/wegwijs/

Chaufeurs Vereniging Reusel

Op vrijdag 19 november zal Kees de Voogd in Restaurant De Wekker in Reusel een lezing houden over de vereniging met als onderwerp Verkeersveiligheid en Veiligheidsdag.

Deze lezing was eerder gepland in de Heemkamer tijdens de expositie van de Chauffeursvereniging in de "De Vurstelling" maar kon toen wegens corona geen doorgang vinden.

De aanvang van de lezing is 20.00 uur

Schrijfwedstrijd Brabants Kerstgedicht 2021

Onder onze lezers zijn er nogal wat die een goede pen hebben en ons vaak voorzien van mooie verhalen maar er zullen er ook zijn die heel goed kunnen dichten; voor hen dit bericht.

Dit jaar wordt voor de 25e keer de schrijfwedstrijd georganiseerd om het mooiste Brabantse

Kerstgedicht. Alle amateur-dichters van het Brabants worden uitgenodigd om een gedicht te schrijven!

Vragen? Alles over deze wedstrijd is te vinden op:

www.erfgoedbrabant.nl/nieuws/2021/schrijf-wedstrijd-brabants-kerstgedicht-2021/

Wij wensen de deelnemers veel inspiratie en succes met hun gedicht.

Een Netflix uit vervlogen tijden

BrabantinBeelden neemt je mee terug naar hoe het was in Brabant. Het leven in Brabant van de laatste anderhalve eeuw is vastgelegd in honderdduizenden foto's en films, zowel van professionele fotografen en filmmakers als van amateurs.

De gedigitaliseerde beelden komen uit de collecties van het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) en Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE).

BrabantinBeelden maakt een selectie uit dat enorme aanbod, combineert foto's en films over een bepaald onderwerp en vertelt het verhaal erachter. Met elkaar geven de beelden én verhalen een inkijkje in het Brabantse leven van alledag, maar ook dat van bijzondere dagen. Ze zijn gerangschikt op thema: van werk, gezondheid, recreatie en de jaren '50 tot geloof, liefde, feest en de jaren '80. Veel verhalen zijn een feest van herkenning. Het kan je zelfs een weerzien met mensen uit je eigen levensgeschiedenis opleveren.

Benieuwd naar het verleden van Brabant? Geniet van de beelden en verhalen op brabantinbeelden.nl/, het foto- en filmgeheugen van Brabant.

Nieuwsbrieven

Deze maand ontving het HWR secretariaat diverse nieuwsbrieven van collega verenigingen. Deze zijn hier te lezen:

Nieuwsbrief Heemkunde de Heerlijkheid Oirschot - september 2021: <https://bit.ly/3oDF05a>

Nieuwsbrief Erfgoed Brabant - september 2021: <https://bit.ly/3Dk45Gj>

Nieuwsbrief heemkundekring Amalia van Solms Baarle-Nassau/Hertog september 2021: <https://bit.ly/3oHpWn5>

Nieuwsbrief BHIC - september 2021: <https://bit.ly/3FoZvsj>

Mededelingenblad Heemkundekring Weerderheem Valkenswaard - september 2021: <https://bit.ly/3ahgvIT>

Nieuwsbrief Brabants Heem – oktober 2021: <https://bit.ly/2YzxddR>

De Koerier van Brabants Heem september 2021 nr 90: <https://bit.ly/3uQUluC>

Wil jij onze Nieuwsbrief ook regelmatig ontvangen stuur dan een email naar secretaris@heemkundereusel.nl

Ook voor afmeldingen mailen naar secretaris@heemkundereusel.nl

Deze HWR nieuwsbrief en oudere afleveringen zijn terug te lezen op onze website: heemkundereusel.nl/nieuwsbrief.html

En dan dit nog

..... door Abt Bernardus van Abdij Koningshoeven in een artikel in het tijdschrift "In Brabant" van juni 2021.

“Het kloosterleven heeft in alle tijden een maatschappijkritiek in zich gehad. Op dit moment is dat voor ons de kritiek op een samenleving, waarin het verleden vergeten wordt als een positief element om het heden vorm te geven op weg naar de toekomst toe”.

Aan de schandpaal!

Tijdens de middeleeuwse markten en braderieën zijn ze nog geregeld te zien: schandpalen. De schandpaal werd vroeger gebruikt om misdadigers te kijk te stellen. Wie vandaag de dag in het openbaar ergens van wordt beschuldigd wordt spreekwoordelijk ‘aan de schandpaal genageld’.

Met name in de Middeleeuwen werd de schandpaal in Europa veelvuldig gebruikt. De ontorende straf moest zo’n diepe indruk op de veroordeelden maken dat die het in het vervolg wel nalieten een overtreding te begaan. Meestal moest men enkele uren aan de paal staan, soms een hele dag. En het kon ook voorkomen dat een ter dood veroordeelde voorafgaand aan zijn executie nog enige tijd aan de paal moest staan. Dit gebeurde in 1328 bijvoorbeeld met Willem de Deken, de leider van de Opstand van Kust-Vlaanderen tegen de graaf van Vlaanderen en de koning van Frankrijk.

Aangezien men bij echte schandpalen met armen en hoofd vast zat, konden veroordeelden voorwerpen die door boze omstanders naar hen toegeworpen werden moeilijk ontwijken. Soms ging het slechts om rot fruit, maar het kwam ook voor dat bijvoorbeeld stenen gegooid werden. Niet zelden verliet een veroordeelde de schandpaal dan ook met verwondingen aan hoofd of armen. Wie op de drukke dag aan de schandpaal moest staan, kreeg het doorgaans dus zwaar te verduren. Rechters hielden daar ook rekening mee. In het veertiende-eeuwse Frankrijk werden godslasteraars bijvoorbeeld veroordeeld tot een dag aan de schandpaal (en een maand op water en brood in de cel). Wie voor de tweede keer werd veroordeeld, moest opnieuw plaats nemen aan de paal maar dan op een drukke marktdag. Daarnaast werd de bovenlip van deze veroordeelden doorgekliefd.

De schandpaal is tot ver in de achttiende eeuw veelvuldig gebruikt. Halverwege de negentiende eeuw werd hij in Nederland officieel als strafmaatregel afgeschaft.

Bron: Historiek